

Verordening aanvaarding bestuursfuncties bij bedrijfslichamen

Verordening van de Sociaal-Economische Raad van 21 maart 2003 houdende regels ter zake van de aanvaarding van functies door bestuursleden bij bedrijfslichamen (Verordening aanvaarding bestuursfuncties bij bedrijfslichamen)

De Sociaal-Economische Raad;

Gehoord de Bestuurskamer;

Gelet op artikel 74, derde lid, van de Wet op de bedrijfsorganisatie;

Besluit:

§ 1 Begripsbepalingen

Artikel 1

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. de wet: de Wet op de bedrijfsorganisatie;
- b. de Raad: de Sociaal-Economische Raad;
- c. de Bestuurskamer: de op grond van artikel 19 van de Wet op de bedrijfsorganisatie ingestelde commissie uit het midden van de Raad.

§ 2 Benoeming van bestuursleden

Artikel 2

1. Een organisatie die overeenkomstig artikel 74, eerste lid, van de wet door de Raad is aangewezen tot het benoemen van een of meer bestuursleden of plaatsvervangende bestuursleden van een bedrijfslichaam, doet van iedere benoeming mededeling aan de voorzitter van het betrokken bedrijfslichaam.
2. Indien twee of meer organisaties zijn aangewezen tot het gezamenlijk benoemen van een of meer bestuursleden of plaatsvervangende bestuursleden van een bedrijfslichaam, geschieden de mededelingen, bedoeld in het eerste lid, hetzij door elke aangewezen organisatie afzonderlijk, hetzij door of namens die organisaties gezamenlijk.

Artikel 3

1. De voorzitter van het betrokken bedrijfslichaam doet de benoemde onverwijld schriftelijk mededeling van de benoeming en doet hem daarbij een formulier toekomen voor de in het tweede lid bedoelde verklaring.
2. Binnen drie weken na de verzending van deze mededeling bericht de benoemde schriftelijk aan de voorzitter of hij de benoeming aanneemt. Indien hij de benoeming

aanneemt, legt hij daarbij een schriftelijke verklaring over dat hij voldoet aan de in artikel 75 van de wet gestelde eisen.

3. Bij gebreke van zodanig bericht of van zodanige verklaring wordt hij geacht de benoeming niet te hebben aangenomen.
4. De voorzitter van het betrokken bedrijfslichaam deelt binnen een week na afloop van de in het tweede lid genoemde termijn aan de betrokken organisatie of organisaties mede of de benoemde de benoeming heeft aangenomen.
5. De voorzitter van het betrokken bedrijfslichaam doet een mededeling als bedoeld in het vierde lid mede aan de secretaris van de Bestuurskamer.
6. De secretaris van de Bestuurskamer doet mededeling van het aannemen van een benoeming tot bestuurslid of plaatsvervangend bestuurslid van een bedrijfslichaam in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie. De mededeling vermeldt de organisatie, onderscheidenlijk de organisaties, welke de benoeming heeft, onderscheidenlijk hebben verricht.

Artikel 4

1. Het bestuurslid of plaatsvervangend bestuurslid van een bedrijfslichaam dat na zijn benoeming ophoudt te voldoen aan de in artikel 75 van de wet gestelde eisen, geeft hiervan onverwijld schriftelijk kennis aan de voorzitter van het betrokken bedrijfslichaam.
2. Van een kennisgeving als bedoeld in het eerste lid, alsmede van een kennisgeving betreffende het ontslag of het overlijden van een bestuurslid of plaatsvervangend bestuurslid, doet de voorzitter van het betrokken bedrijfslichaam binnen een week na de ontvangst daarvan schriftelijk mededeling aan de organisatie of organisaties die de betrokkene heeft, onderscheidenlijk hebben benoemd.
3. Indien de in het eerste en tweede lid bedoelde kennisgeving de voorzitter van een bedrijfslichaam betreft, wordt de desbetreffende mededeling gedaan door de plaatsvervangende of de eerste plaatsvervangende voorzitter van het betrokken lichaam aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
4. Het tweede en het derde lid zijn van overeenkomstige toepassing indien de in het eerste lid bedoelde kennisgeving ten onrechte achterwege is gelaten of de ingevolge artikel 3, tweede lid, overgelegde verklaring geheel of gedeeltelijk onjuist is.

§ 3 Schorsing en nieuwe aanwijzing

Artikel 5

1. Indien een door de Raad aangewezen organisatie niet binnen drie maanden na haar aanwijzing en vervolgens uiterlijk vier weken voor het begin van iedere zittingsperiode van het bestuur van het betrokken bedrijfslichaam een aantal mededelingen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, overeenkomend met het aantal door haar te benoemen bestuursleden heeft doen toekomen aan de voorzitter van het betrokken bedrijfslichaam, doet deze de Raad daarvan onverwijld mededeling.

2. Hetzelfde doet de voorzitter van een bedrijfslichaam indien:
 - a. een organisatie niet binnen vier weken nadat hij deze organisatie heeft medegedeeld dat een door haar benoemd bestuurslid zijn benoeming niet heeft aangenomen, een nieuwe mededeling als bedoeld in artikel 2, eerste lid, heeft gedaan;
 - b. een organisatie niet binnen vier weken nadat zij een mededeling als bedoeld in artikel 4, tweede lid, heeft ontvangen, een nieuwe mededeling als bedoeld in artikel 2, eerste lid, heeft gedaan.
3. In de gevallen, bedoeld in het eerste en het tweede lid, kan de Raad het benoemingsrecht van de betrokken organisatie schorsen. Behoudens eerdere opheffing vervalt de schorsing indien de Raad niet binnen zes maanden nadat de schorsing is bekendgemaakt een besluit als bedoeld in het vierde lid heeft genomen.
4. In de gevallen, bedoeld in het eerste en het tweede lid, kan de Raad de aanwijzing van de betrokken organisatie intrekken en een nieuwe aanwijzing doen.
5. Indien twee of meer organisaties zijn aangewezen tot het gezamenlijk doen van een benoeming, zijn het eerste tot en met het vierde lid van overeenkomstige toepassing.

§ 4 Voorlopige voorzieningen

Artikel 6

1. Bij het voor de eerste maal samenstellen van het bestuur van een bedrijfslichaam treedt voor de toepassing van deze verordening de algemeen secretaris van de Raad in de plaats van de voorzitter van het betrokken bedrijfslichaam.
2. Is het bestuur voor de eerste maal samengesteld, dan treedt zolang de voorzitter van het bedrijfslichaam niet is benoemd, het oudste bestuurslid in leeftijd als voorzitter op.

Artikel 7

Onverminderd het bepaalde in artikel 6 treedt, zolang bij de aanvang van een zittingsperiode van het bestuur van een bedrijfslichaam de voorzitter van het betrokken lichaam niet is benoemd, als voorzitter op:

- hetzij degene die bij het einde van de vorige zittingsperiode voorzitter was;
- hetzij degene die op dat tijdstip plaatsvervangend dan wel eerste plaatsvervangend voorzitter was;
- hetzij degene die op dat tijdstip tweede plaatsvervangend voorzitter was;
- hetzij het oudste bestuurslid in leeftijd,

met dien verstande dat steeds een latergenoemde als voorzitter optreedt indien en voor zolang een eerdergenoemde niet als bestuurslid is herbenoemd, dan wel bij diens afwezigheid.

§ 5 Slotbepalingen

Artikel 8

De Bestuurskamer is bevoegd de besluiten te nemen die nodig zijn voor de uitvoering van deze verordening.

Artikel 9

Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na publicatie in het Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie.

Artikel 10

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening aanvaarding bestuursfuncties bij bedrijfslichamen.

Den Haag, 21 maart 2003

H.H.F. Wijffels
voorzitter

N.C.M. van Niekerk
algemeen secretaris

Goedgekeurd door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bij besluit van 3 december 2003, Directie Arbeidsverhoudingen, nr. AV/CAM/2003/27021.

Toelichting

Algemeen

De regeling met betrekking tot de besturen van bedrijfslichamen is opgenomen in de artikelen 73 tot en met 77 van de Wet op de bedrijfsorganisatie (verder: de wet). Sinds een wijziging van de wet in 1992 wordt bepaald dat de Raad de organisaties van ondernemers en werknemers aanwijst, die gerechtigd zijn tot het benoemen van de leden van de besturen (artikel 74, eerste lid). Ook kan de Raad bij verordening regelen stellen omtrent de aanvaarding door de bestuursleden en hun plaatsvervangers van hun functie (artikel 74, derde lid). De onderhavige verordening is op deze bepaling gebaseerd, en komt aldus in de plaats van de desbetreffende bepalingen uit het thans nog geldende Koninklijk Besluit van 24 september 1959 (Stb. 1959, 343).

De voorliggende regeling bevat voorschriften over het verloop van de benoemingsprocedure tot bestuurslid van een bedrijfslichaam, de functie van de voorzitter van een bedrijfslichaam in dit geheel en het waarnemen van het voorzitterschap van een bedrijfslichaam onder bijzondere omstandigheden. De verordening voorziet in de situaties waarin door de Bestuurskamer bij besluit aangewezen organisaties in het geheel geen bestuursleden benoemen, een door een of meer organisaties benoemde persoon zijn benoeming niet aanneemt, ontslag of overlijden van bestuursleden, onjuiste kennisgevingen of het achterwege laten van kennisgevingen.

In al deze gevallen kan de Bestuurskamer, krachtens delegatie door de Raad, onder bepaalde voorwaarden besluiten het benoemingsrecht van de betrokken organisatie(s) te schorsen, de aanwijzing als benoemingsgerechtigde organisatie in te trekken en eventueel nieuwe aanwijzingen te doen voor de duur van de resterende zittingsperiode van het bedrijfslichaam. Het is denkbaar dat de vrijkomende zetels worden toegekend aan de resterende representatieve organisaties naar rato van hun representativiteit voor de duur van de zittingsperiode.

Samenvattend: de voorliggende verordening volgt successievelijk het stramien van de door de Bestuurskamer gestarte aanwijzingsprocedure:

1. een besluit van de Bestuurskamer tot aanwijzing van een organisatie als benoemingsgerechtigd;
2. de verplichting van de organisatie de namen van hen die zij benoemen zo spoedig mogelijk mede te delen aan de voorzitter van het bedrijfslichaam;
3. de verplichting van de benoemde om de voorzitter van het bedrijfslichaam zo spoedig mogelijk mede te delen of de benoeming wordt geaccepteerd;
4. de verplichting van de voorzitter van een bedrijfslichaam om de organisatie die heeft benoemd ervan in kennis te stellen dat haar benoeming(en) is (zijn) geaccepteerd door de betrokkene(n);
5. de verplichting van de voorzitter van een bedrijfslichaam de Raad te berichten over het verloop van de benoemingen;
6. de stappen die de Bestuurskamer kan doen om een 'verstoorde' bestuurssamenstelling te herstellen.

De Bestuurskamer wordt bevoegd toepassing aan de verordening te geven (zie artikel 8). De Raad heeft in zijn Delegatieverordening Bestuurskamer van 15 april 1994

(RE 7/1994) reeds de in artikel 74, eerste lid van de Wet op de bedrijfsorganisatie geregelde bevoegdheden inzake de bestuurssamenstelling aan de Bestuurskamer gedelegeerd.

Tot slot van dit Algemeen deel van de toelichting wordt opgemerkt dat het uiteraard alleen ten behoeve van de leesbaarheid is dat in de verordening, alsmede in deze toelichting soms de woorden 'hij' en 'hem' worden gebruikt om een voorzitter of benoemde, ongeacht de kunne, aan te duiden.

Artikelsgewijs

Artikel 2

Na de ontvangst van het besluit van de Bestuurskamer door de betrokken organisaties waarin aan hen benoemingsrecht wordt toegekend, deelt elk van de organisaties de voorzitter van het bedrijfslichaam mede wie zij in het bestuur van het bedrijfslichaam willen benoemen.

Artikel 3

De voorzitter van het bedrijfslichaam deelt de benoemde schriftelijk mee dat hij is benoemd en zendt hem een formulier voor een verklaring. De benoemde is namelijk gehouden een verklaring te overleggen, inhoudende dat hij voldoet aan de in artikel 75 van de wet gestelde eisen. Een model voor de verklaring maakt als bijlage onderdeel uit van de onderhavige toelichting. Artikel 75 van de wet bepaalt dat alleen ingezetenen van Nederland, die niet van de verkiesbaarheid zijn ontzet, noch van de uitoefening van het kiesrecht zijn uitgesloten, lid of plaatsvervangend lid van het bestuur van een bedrijfslichaam kunnen zijn. Daarnaast zijn van het lidmaatschap uitgesloten degenen die zijn ontzet van het recht ambten of bepaalde ambten te bekleden, dan wel bepaalde beroepen of functies uit te oefenen. Verder kan het onwenselijk zijn het lidmaatschap van een schapsbestuur te verenigen met de functie van minister, staatssecretaris of vice-president van de Raad van State, en met een van de relevante functies bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Ook kan iemand niet goed tegelijkertijd bestuurslid en secretaris of ander lid van het personeel van een schap zijn. Uit het Reglement van orde van de Raad (artikel 25a) blijkt ten slotte dat een bestuurslid van een schap geen lid kan zijn van de Bestuurskamer.

Nadat de benoemde de benoeming heeft aanvaard, informeert de voorzitter van het bedrijfslichaam de desbetreffende organisatie. Een gelijke mededeling wordt gedaan aan de secretaris van de Bestuurskamer, die hiervan mededeling doet in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie.

Artikel 4

De situatie dat de benoemde niet meer voldoet aan de bij artikel 75 van de wet gestelde eisen kan zich bijvoorbeeld voordoen als een benoemd bestuurslid domicilie buiten Nederland heeft gekozen. Hij dient daarvan kennis te geven aan de voorzitter van het bedrijfslichaam.

Van zo'n kennisgeving, maar ook indien die kennisgeving ten onrechte achterwege is gelaten of wanneer ontdekt wordt dat een benoemde zijn benoeming ten onrechte heeft aangenomen (vierde lid), alsmede bij het ontslag (eigener beweging) of overlijden van bestuursleden zal de voorzitter de benoemende organisatie zo snel mogelijk op de

hoogte stellen. Hij doet dat binnen een week nadat hij een kennisgeving heeft ontvangen of van de desbetreffende feiten op de hoogte is gesteld.

Omdat de voorzitter van een bedrijfslichaam overeenkomstig artikel 78 van de wet bij koninklijk besluit wordt “benoemd, geschorst en ontslagen” is diens ontslag feitelijk pas gerealiseerd op het moment dat het desbetreffend koninklijk besluit in werking treedt.

Artikel 5

Het besluit waarin de bestuursamenstelling wordt geregeld zal de Raad (Bestuurskamer) als hoofdregel circa vier maanden vóór de aanvangsdatum van de bestuursperiode vaststellen. De voorzitter van het bedrijfslichaam dient de Raad te informeren wanneer organisaties niet tijdig hun benoemingen doen. Zonodig kan de Bestuurskamer daarop besluiten tot schorsing en/of intrekking van het benoemingsrecht. Ook kan in enkele andere, in het tweede lid genoemde gevallen tot schorsing en intrekking worden besloten.

Het derde lid, dat de schorsingsbevoegdheid regelt, bevat een bewuste horizonbepaling: ter vermijding van een open-eind-regeling wordt vastgesteld dat de schorsing vervalt na zes maanden indien de Raad dan nog geen beslissing over het al dan niet intrekken van de aanwijzing heeft genomen.

Het vierde lid regelt de bevoegdheid tot intrekking van de aanwijzing. Deze kan worden gevolgd door de aanwijzing van een andere organisatie. Evenals bij een gewone aanwijzing moet daarbij gebruik worden gemaakt van de bestaande representativiteitsregels van de SER (Verordening representativiteit organisaties van 15 september 2000). Slechts indien met gebruikmaking van de representativiteitsregels geen aanwijzing mogelijk is, zodanig dat onbestuurbaarheid van het bedrijfslichaam dreigt, zou er aanleiding kunnen bestaan om daarvan af te wijken.

Artikel 6 en artikel 7

Deze artikelen betreffen voorschriften over de waarneming van het voorzitterschap, zowel bij het voor de eerste maal samenstellen van het bestuur als bij de aanvang van volgende zittingsperioden.

Artikel 8

Dit artikel bepaalt dat de Bestuurskamer als delegataris toepassing aan de verordening kan geven, voor zover bevoegdheden niet al eerder zijn gedelegeerd.

Den Haag, 21 maart 2003

H.H.F. Wijffels
voorzitter

N.C.M. van Niekerk
algemeen secretaris

